

Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районы

Яңа Ибрај авыл жирлеге башкарма комитеты

КАРАР

№ 12

21.10.2024 года

Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районы Яңа Ибрај авыл жирлеге
Башкарма комитетының «2016-2020 елларга Татарстан Республикасы Аксубай
муниципаль районы Яңа Ибрај авыл жирлекендә мәдәниятне үстерү
«муниципаль максатчан программасы турында» 2015 елның 13 ноябрендөгө 11
номерлы каарына үзгәрешләр кертү хакында

«Россия Федерацииндә жирле үзиарә оештыруның гомуми принциплары турында»
06.10.2003 елгы 131-ФЗ номерлы Федераль законга, «Мәдәният турында» 03.07.1998 елгы
1705 номерлы Татарстан Республикасы Законына, Татарстан Республикасы Аксубай
муниципаль районының «Яңа Ибрај авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Уставына
таянып, Аксубай муниципаль районының Яңа Ибрај авыл жирлеге башкарма комитеты
КАРАР БИРӘ::

1. «2016-2020 елларга Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районының Яңа
Ибрај авыл жирлекендә мәдәниятне үстерү «муниципаль максатчан программасы
турында» Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районы Яңа Ибрај авыл жирлеге
Башкарма комитетының 2015 елның 13 ноябрендөгө 11 номерлы каарына (2019 елның 11
ноябрендөгө 7 номерлы үзгәрешләре белән) «Татарстан Республикасы Аксубай
муниципаль районының Яңа Ибрај авыл жирлеге Башкарма комитетының» Татарстан
Республикасы Аксубай муниципаль районының Яңа Ибрај авыл жирлекендә мәдәниятне
үстерү "муниципаль программасын бәян итеп, үзгәрешләр кертергә. Татарстан
Республикасы Аксубай муниципаль районының Яңа Ибрај авыл жирлекендә 2016-2027
елларга" күшымта редакцияндә.

2. Элеге каарны хокукий мәгълүмат порталындагы рәсми каарда бастырып чыгарырга
<http://pravo.tatarstan.ru> / hәм Аксубай муниципаль районы сайтында урнаштырырга
<http://aksabayevo.tatar.ru>.

3. Элеге каарның үтәлешен контролдә тотуны үземдә калдырам.

Яңа Ибрај авыл жирлеге
башкарма комитеты житәкчесе:

Ф. Х. Кәбиров

ОЗАК СРОКЛЫ МУНИЦИПАЛЬ МАКСАТЧАН ПРОГРАММА
«2016-2027 елларга Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районының Яна Ибрај авыл жирлегендә мәдәниятне үстерү»

Программа Паспорты

Программа иссеме	«2016-2027 елларга Аксубай муниципаль районының Яна Ибрај авыл жирлегендә мәдәниятне үстерү»
Программаны эшләү өчен нигез	Программа РФ, ТР Конституциясе, федераль кануннар, ТР кануннары нигезендә эшләнгән. Муниципаль берәмлек уставы, норматив хокукий актлар белән
Муниципаль заказчы-программаның координаторы	Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районының Яна Ибрај авыл жирлеге башкарма комитеты
Программаны төп эшләүчеләр	Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районының Яна Ибрај авыл жирлеге башкарма комитеты
Программаның Максатлары	Аксубай районы Яна Ибрај авыл жирлегендә яшәүчеләрнен мәдәният, сәнгать һәм кинематография өлкәсендәге агымдагы ихтияжларын канәгатьләндөрү һәм яңаларын формалаштыру, жирлектә яшәүчеләр һәм кунаклар өчен мәдәният, кинематография сәнгате учреждениеләренен жәлеп итүчәнлеген арттыру Аксубай муниципаль районының Яна Ибрај авыл жирлеге территориясендә яшәүче гражданнарның тынычлык тормышын яклау дәрәҗәсен, экстремизмга һәм терроризмга каршы тору, Аксубай муниципаль районының Яна Ибрај авыл жирлегендә аларның чагыштышларын профилактикалау һәм кисәтү нигезендә аларның законлы хокукларын һәм мәнфәгатьләрен арттыру
Программаның бурычлары	1. Милли музыкаль традицияләрне саклау һәм үстерү, заманча музыка сәнгатен үстерү; 2. Милләтара һәм конфессияара татулыкны нығыту, социаль, этник һәм конфессиональ нигездә конфликтларны профилактикалау һәм булдырмау; халыкның террорчылык һәм экстремистик идеология чагыштышларына түзәмсезлек атмосферасы тудыруга юнәлдерелгән жәмәгатьчелек фикерен формалаштыру
Гамәлгә ашыру сроклары	2016-2027 еллар
Ярдәмче программалар	- «» 2016-2027 елларга терроризмны һәм экстремизмы профилактикалау - "2016-2027 елларга клуб концерт оешмаларын һәм башкару сәнгатен үстерү
Программаны финанслау күләмнәре	2016-2026 елларга Программаны финанслау күләме 11160 мен һум тәшкил итә, шул исәптән: 2016 елга-685 мен һум 2017 ел-694 мен һум 2018 ел-702 мен һум 2019 елда-710 мен һум 2020 елга-1009 мен һум 2021 ел-1013 мен һум

	<p>2022 ел-1017 мен сүм 2023 елга-1019 мен сүм 2024 елга-1415 мен сүм 2025 елга-1790 мен сүм 2026 ел-1942 мен сүм 2027 ел-2105 мен сүм</p> <p>Искәрмә: программаны финанслау күләмнәре фараз хәрактерында була һәм, шул елга тиешле дәрәҗәдәге бюджетларны формалаштыруны, шулай ук чараларны уртак финанслауга федераль һәм республика бюджетларыннан акчалар бүлеп бирүне исәпкә алып, ел саен төзәтелергә тиеш.</p>
Программаның максатларын һәм бурычларын гамәлгә ашыруның көтөлә торган ахыргы нәтижәләре (натижәләрне бәяләү индикаторлары) һәм аның бюджет нәтижәлелеге күрсәткечләре	<p>Программа чараларын гамәлгә ашыру 2026 елга арттыруга ирешергә мөмкинлек бирәчәк:</p> <p>төрле дәрәҗәдәге конкурсларда, фестивальләрдә катнашучылар санын арттыру;</p> <p>массакуләм һәм мәдәни-массакуләм программа чараларында катнашучылар өлешен арттыру;</p> <p>үзешчән сәнгать сәнгатенең клуб формированиеләрен һәм аларда катнашучылар санын арттыру;</p> <p>жирлек халыкларының этномәдәни үзенчәлеген саклап калуга юнәлдерелгән мәдәни акцияләр һәм программалар саны Дәүләт органнары, мәдәни-агарту учреждениеләре, милли-мәдәни берләшмәләр, шулай ук аерым гражданнар белән уртак проектлар санының 5 чарасына кадәр 2проектка кадәр;</p> <p>жирлек "Сабантуй" татар халык бәйрәмен үткәрү саны -1;</p> <p>террорчылык һәм экстремистик күренешләрнең барлык фактларына карата түзөмsezлек формалаштыруны камилләштерә;</p> <p>Аксубай муниципаль районның Яңа Ибрај авыл жирлеге территориясендә толерантлык, башка мәдәниятләргә хөрмәт идеяләрен пропагандалау һәм тарату очен бердәм мәгълүмати пространство Булдыру;</p> <p>Яшьләр арасында милләтара татулык һәм толерантлык атмосферасының ныгыу.</p>
Программаның үтәлешен тикшереп торуны оештыру системасы	<p>Аксубай муниципаль районның Яңа Ибрај авыл жирлеге Советы; Аксубай муниципаль районның Яңа Ибрај авыл жирлеге башкарма комитеты.</p>

Программаны гамәлгә ашыру өлкәсенә, шул исәптән ул хәл итүгә юнәлдерелгәn проблемаларга гомуми характеристика

Хәзерге вакытта Аксубай муниципаль районның Яңа Ибрај авыл жирлегендә 1 муниципаль мәдәният һәм сәнгать учреждениесе эшли. Аксубай муниципаль районның Яңа Ибрај авыл жирлеге мәдәният объектларының гомуми чөлтәре түбәндәгеләрне үз эченә ала: 1 һәркем очен Ачык китапханә, 1 мәдәни-ял иту тибындагы учреждение. Аксубай муниципаль районның Яңа Ибрај авыл жирлегендә мәдәният һәм сәнгать өлкәсенә ярдәм итү һәм аны үстерүгә 2024 елда жирлек бюджетиннан 1415 мен сүм акча жибәрелгәn. Тармакта эшләүчеләр саны 4 кеше тәшкил итә. Шактый акчалар матди-техник базаны үстерүгә, тармак объектларын төзүгә һәм реконструкцияләуга, мәдәният учреждениеләре жиһазларын комплекслы мәгълүматлаштыруга һәм модернизацияләугә юнәлтелә.

Социологик тикшеренүләр мәгълүматларына караганда, мәдәният учреждениеләренең гамәлдәге чөлтәре халыкның ихтыяжларын тулысынча канәгатыләндерми. Халыкны бәяләүдә житәрлек тәэмин ителмәү беренче чиратта түбәндәгә проблемалар белән бәйле:

мәдәният объектларын урнаштыруның тигез булмавы, гамәлдәге учреждениеләренең чагыштырмача югары "һәркем файдалана алырлык бусагасын" саклап калу;

мәдәният учреждениеләре курсате торган хезмәтләр күләме һәм төрләре гражданнарынң таләпләренә, ёстенлекләренә һәм өметләренә тулысынча туры килми;

мәдәният учреждениеләренен ял иту һәм иҗат эшчәнлеге, Мәгариф һәм үзлегеннән белем алу, чаралар үткәрү, һәвәскәр берләшмәләр эшчәнлеге өчен заманча югары технологияле жиһазлар белән житәрлек дәрәҗәдә жиһазландырылмавы, шулай ук халыкның төрле категорияләре, шул исәптән хәрәкәт итүләре аз булган һәм тормыш эшчәнлегендә башка чикләүләр булган мәдәният учреждениеләренен файдалана алын тәэммин иту чаралары белән тәэммин ителмәве;

сәнгатьнен төрле жанрларында (музыкаль, театр), концерт-филармония һәм күргәзмә эшчәнлегендә фестиваль һәм башка программалар үткәрү, концерт һәм башка сәнгать коллективлары өчен база буларак куллану өчен югары дәрәҗәдәге эре заманча комплексларга кытлык

Мәдәният өлкәсендә булган проблемаларны жиңү механизмы

Проблеманың әчтәлеге	Жиңү механизмы
Мәдәни-ял иту тәкъдимнәре гражданнар сорауларының бөтөн диапазонын капламый	Мәдәни-ял иту эшчәнлеге өлкәсендә эшнен яна формаларын һәм ысуулларын керту
Мәдәният учреждениеләренен матди-техник базасының житәрлек дәрәҗәдә үсмәве	Тармакның матди-техник базасын ныгыту һәм мәгълүматлаштыру, жиһазларны модернизацияләү, бюджеттан тыш акчалар, дәүләтнеке булмаган структуралар жәлеп иту
Инвалидлар, тормыш эшчәнлеге чикләнгән затлар өчен мәдәният учреждениеләреннән файдалану мөмкинлеге житәрлек булмау	Мәдәният учреждениеләрен махсус техника белән тәэммин иту, мәдәният учреждениеләрен инвалидлар һәм башка аз хәрәкәтләнүче гражданнар өчен жайлыштыру, дистанцион хезмәт курсатуңе үстерү
Инновацион мәдәни проектлар әшләү һәм аларны гамәлгә керту зарурлығы	Инновацион проектларга, ижади осталанәләргә грант ярдәме

Программа максатларына ирешүгә аларның йогынтысын киметү максатында хәвеф-хәтәрне жайга салу һәм идарә иту чаралары

Программаны гамәлгә ашырганда хәвеф - хәтәргә Анализ һәм хәвеф – хәтәргә идарә итүне муниципаль заказчи-программаның координаторы-Аксубай муниципаль районның Яна Ибрај авыл жирлеге башкарма комитеты башкара.

Иң житди куркынычларга ярдәмче программаларны гамәлгә ашыруның финанс һәм административ куркынычларын кертергә мөмкин. Финанс куркынычы программа буенча кабул ителгән финанс йөкләмәләрен тулысынча үтәмәүдән гыйбарәт. Финанс хәвефен чикләү ысулы булып программа чараларының финанс күрсәткечләренә һәм ирешелгән нәтижәләргә карап күрсәткечләргә ел саен төзәтмәләр керту тора. Программа чараларын Аксубай муниципаль районның Яна Ибрај авыл жирлеге бюджетыннан финанслау житмәү куркынычын киметү мәдәният, социаль партнерлык өлкәсендәге инновацион проектларның инвестицияләр жәлеп итүчәнлеге механизмнарын булдыру юлы белән гамәлгә ашырыла. Административ хәвеф-хәтәр программа белән нәтижәсез идарә итүгә бәйле, бу ярдәмче программаларның максатларын һәм бурычларын үтәмәүгә китерергә мөмкин. Административ куркынычны чикләү ысууллары булып тора:

программа чараларын үтәү барышын тикшереп тору һәм Программаны гамәлгә ашыруга агымдагы идарә иту механизмын камилләштерү;

программаны гамәлгә ашыруның еллык планнарын формалаштыру;

программа күрсәткечләре (Индикаторлары) үтәлешенә өзлексез мониторинг;

халыкка мәгълүмат житкеру һәм Программаны гамәлгә ашыру барышы турында белешмәләрне ачык бастырып чыгару.

Хәвеф - хәтәрләр белән идарә итү чараларын күрү программаны гамәлгә ашыруны мониторинглау һәм аның нәтижәлелеген һәм нәтижәлелеген бәяләү нигезендә Программаның муниципаль заказчысы-координаторы тарафыннан гамәлгә ашырыла.

Программаның төп максатлары, бурычлары, ахыргы нәтижәләрен һәм аны гамәлгә ашыру срокларын тасвиrlау

Программаның максаты 2016 - 2027 елларга "Татарстан Республикасы мәдәниятен үстерү" республика программасы белән билгеләнгән Татарстан Республикасы Дәүләт мәдәни сәясәтенең өстенлекләренә нигезләнгән.

Аксубай муниципаль районның Яңа Ибрај авыл жирлеген социаль-икътисадый үстерү максатларында мәдәният һәм сәнгать өлкәсен тотрыклы үстерү өчен тиешле шартлар тудыру белән беррәттән, әлеге программаның стратегик максаты булып Аксубай муниципаль районның Яңа Ибрај авыл жирлегендә яшәүчеләренең мәдәният, сәнгать өлкәсендәге агымдагы ихтыяжларын канәгатьләндерү һәм яңаларын формалаштыру, мәдәният, сәнгать учреждениеләренең жирлектә яшәүчеләр һәм кунаклар өчен жәлеп итүчәнлеген арттыру тора. Бу максатка ирешү өчен системалы характердагы кайбер бурычларны хәл итәргә кирәк, шул исәптән:

милли музыкаль традицияләрне саклау һәм үстерү, заманча музыка сәнгатен үстерү;

Аксубай муниципаль районның Яңа Ибрај авыл жирлегендә халык сәнгать һөнәрләрен саклау, өйрәну һәм үстерү;

Аксубай муниципаль районның Яңа Ибрај авыл жирлеге территориясендә урнашкан мәдәни мирас объектларының сакланышын һәм алардан нәтижәле файдалануны тәэмин итү;

Регионара һәм милләтара мәдәни хезмәттәшлекне үстерү өчен шартлар тудыру

Программа программа чараларын гамәлгә ашыруның муниципаль дәрәҗәсен күздә тота, аларның үзенчәлекле бурычлары тиешле ярдәмче программаларда чагылдырылган.

"2016 - 2027 елларга концерт оешмаларын һәм башкару сәнгатен үстерү" ярдәмче программы Милли музыкаль традицияләрне саклагат калуны һәм үстерүнө, заманча музыка сәнгатен үстерүне максат итеп куя. Жирлекнен муниципаль концерт оешмалары чөлтәренең бүгенге торышын, 2027 елга кадәр концерт учреждениеләренен үсеш перспективаларын чагылдыра.

«Аксубай муниципаль районның Яңа Ибрај авыл жирлегендә террорчылыкны һәм экстремистлыкны профилактикалау» ярдәмче программы террорчылык һәм экстремистлык күренешләренең барлык фактларына карата түзәмсезлек формалаштыруны, Аксубай муниципаль районның Яңа Ибрај авыл жирлеге территориясендә толерантлык, башка мәдәниятләргә хәрмәт идеяләрен пропагандалау һәм тарату өчен бердәм мәгълүмат кинлеген булдыруны камилләштерә;

Программаны гамәлгә ашыру вакыты - 2016-2027 еллар.

Программаны ресурслар белән тәэмин итүне нигезләү

Программаны гамәлгә ашыруны финанс белән тәэмин итү законнарда билгеләнгән тәртиптә бирелә торган федераль, республика, шулай ук Аксубай муниципаль районның Яңа Ибрај авыл жирлеге бюджеты акчаларыннан файдалануны күздә тота.

Программаны финанслауның гомуми күләме 14101 мен һум тәшкил итә., шул исәптән:

2016 елга-685 мен һум

2017 ел-694 мен һум

2018 ел-702 мен һум

2019 елда-710 мен һум

2020 елга-1009 мен һум

2021 ел-1013 мен сүм

2022 ел-1017 мен сүм

2023 елга-1019 мен сүм

2024 елга-1415 мен сүм

2025 елга-1790 мен сүм

2026 ел-1942 мен сүм

2027 ел-2105 мен сүм

Программаны гамәлгә ашыруны ресурслар белән тәэммин итү фараз характерында була һәм, тиешле бюджетларның мөмкинлекләрен исәпкә алыш, ел саен төзәтелергә тиеш.

Программаны гамәлгә ашыру механизмы

Программа чараларын гамәлгә ашыру барышында муниципаль заказчы-координатор төп башкаручыларның үзара хезмәттәшлеген тәэммин итә, чараларны гамәлгә ашыру барышын һәм турыдан-туры башкаручыларның акчалардан нәтижәле файдалануын тикшереп тора. Программа чараларын гамәлгә ашыру программа заказчысы тарафыннан Программа чараларының барлық башкаручылары белән төzelә торган муниципаль контрактлар нигезендә Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасы норматив хокукый актларына төгәл туры китереп гамәлгә ашырыла.

Программаның социаль-икътисадый нәтижәлелеген бәяләү

Мәдәниятнен фундаменталь үзенчәлек шунда ки, мәдәни эшчәнлекнен мөһим нәтижәләре вакыт буенча кичектерелгән социаль эффектта чагыла һәм интеллектуаль потенциалның артында, индивидуумнарның кыйммәт ориентирлары һәм үз-үзләрен тоту нормаларының үзгәруенде чагыла, бу ахыр чиктә жәмгыять яшәеше нигезләрендә үзгәрешләргә китерә.

Программада мәдәни эшчәнлекнен ағымдагы нәтижәләрен генә характерлың торган индикаторлар һәм цифrlы күрсәткечләр системасын куллану күздә тотыла. Шул ук вакытта конкрет ярдәмче программаларда үз нәтижәлелек күрсәткечләре булырга мөмкин. Программаны һәм аның ярдәмче программаларын гамәлгә ашыруның нәтижәлелеген бәяләү Программаның муниципаль заказчысы - координаторы тарафыннан гамәлгә ашырыла.

Программаны гамәлгә ашыруның төп социаль-икътисадый нәтижәсе Аксубай муниципаль районның Яна Ибрај авыл жирлеге гражданнары тормышында мәдәниятнен социаль ролен күтәрудә һәм, шуна күрә, Аксубай муниципаль районның Яна Ибрај авыл жирлегендә тормыш сыйфатын күтәрудә, мәдәният өлкәсендә модернизация курсын гамәлгә ашыру өчен уңай ижтимагый атмосфера тудыруда чагыла. Бу эффект аерым алганда белдереләчәк:

Аксубай районның Яна Ибрај авыл жирлегендә яшәүче халыкларның үзенчәлеке булганда бөтенлелеген саклап калуга ярдәм итә торган мәдәни пространствоның бердәмлелеген нығытуда;

ижади эшчәнлек өчен уңай шартлар тудыруда, мәдәнияттә һәм сәнгаттә халыкка тәкъдим ителә торган мәдәни байлыкларның һәм мәгълүматның төрлелеген һәм анлаешшләгүн тәэммин итүдә;

мәдәниятне икътисадый үстерү процессларын активлаштыруда һәм тармакка жәлеп ителә торган дәүләтнеке булмаган ресурсларны үстерүүдә;

Мәдәниятне үстерү бурычлары эйләнә-тирә мохитне саклау бурычлары белән тыгыз бәйләнгән. Кагыйдә буларак, бу элементә мәдәни ландшафтларны һәм истәлекле урыннарны саклау өлкәсендә, музей-тыполыклар эшчәнлекендә күренә. Истәлекле урыннар һәм саклана торган тарихи-мәдәни территорияләр системасын

формалаштыру Экология һәм табигый мирасны саклау проблемаларын ҳәл итүгә турыдан-туры бәйле. Шулай итеп, Программа мәдәниятне үстерү проблемаларын эйләнә-тире мөхитне саклау бурычы белән тыгыз бәйләнештә ҳәл итә. Программаны гамәлгә ашыруның нәтижәлелеге программада каралган максатчан индикаторларга һәм күрсәткечләргә фактта ирешу дәрәжәсе буларак бәяләнә.

«2016-2027 елларга клуб концерт оешмаларын һәм башкару сәнгатен үстерү " ярдәмче программы

Паспорт

Муниципаль ярдәмче программа исеме	«2016-2027 елларга клуб концерт оешмаларын һәм башкару сәнгатен үстерү " ярдәмче программы
Муниципаль ярдәмче программының максаты	<p>Аксубай районы Яна Ибрај авыл жирлеге территорииясендә бердәм мәдәни кинлек булдыру һәм Саклап калу;</p> <p>мәдәният учреждениеләренең муниципаль берәмлекләрнен жирле Үзидарә органнары, иҗтимагый берләшмәләр һәм оешмалар , мәгариф системасы учреждениеләре, массакүләм мәғълүмат чаралары, иҗат һәм дини оешмалар белән ведомствоара хезмәттәшлеген үстерү;</p> <p>-халыкта гражданлык үзенчәлеген, әхлакый-әхлакый һәм толерант дөньяга караш формалаштыру буенча эшчәнлекне гамәлгә ашыру.</p> <p>- эш юнәлешләрен һәм формаларын камилләштерү ;</p> <p>- мәдәни-ял итү учреждениеләрендә чараларның сыйфатын яхшырту</p> <p>Мәдәниятне, сәнгатьне үстерү, жирлекнең тарихи-мәдәни мирасын саклап калу һәм популярлаштыру ёчен шартлар тудыру.</p>
	План нигезендә массакүләм һәм бәйрәм мәдәни-массакүләм чаралар

уздыру.

Мәдәни-ял итү чарапарында катнашучылар санын арттыру.

«Мәдәният» өлкәсендә халыкта гражданлық тәнгәллеген формалаштыруны, ижади потенциалны ачуны, толерантлық тәрбияләүне, этникара һәм конфессияара мәнәсәбәтләр культурасын тәэмин итә торган системаны үстерү һәм модернизацияләү

Муниципаль ярдәмче
программаның бурычлары

Мәдәниятне, сәнгатьне үстерү, жирлекнен тарихи-мәдәни мирасын саклап калу һәм популярлаштыру өчен шартлар тудыру.

План нигезендә массакүләм һәм бәйрәм мәдәни-массакүләм чаralар уздыру.

Мәдәни-ял итү чарапарында катнашучылар санын арттыру.

«Мәдәният» өлкәсендә халыкта гражданлық тәнгәллеген формалаштыруны, ижади потенциалны ачуны, толерантлық тәрбияләүне, этникара һәм конфессияара мәнәсәбәтләр культурасын тәэмин итә торган системаны үстерү һәм модернизацияләү

ТР Аксубай МР Яна Ибрај авыл жирлеге башкарма комитеты

Муниципаль ярдәмче
программаның муниципаль
заказчысы

Муниципаль ярдәмче
программаны эшләүче

ТР Аксубай МР Яна Ибрај авыл жирлеге башкарма комитеты

Муниципаль ярдәмче
программаны гамәлгә ашыру
сроклары

2016-2027 еллар

Муниципаль ярдәмче
программаны финанслау
чыганаклары, шул исәптән еллар
буенча:

Финанслау чыганаклары булып Аксубай МР Яна Ибрај авыл жирлеге бюджеты акчалары тора

Чыгымнар (мен сумнарда).

	барлығы	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Жирле бюджет акчалары	8588	685	694	702	711	1009	1013
		2022	2023	2024	2025	2026	2027
		1017	1019	1415	1790	1942	2105

Муниципаль ярдәмче
программаны гамәлгә ашыруның
планлаштырыла торган
нәтижәләре

Төрле дәрәҗәдәге конкурсларда, фестивальләрдә катнашучылар санын арттыру;
Клуб формированиеләрендә катнашучылар алган дипломнар, премияләр санын арттыру;
Массакүләм һәм мәдәни-массакүләм программа чаralарында катнашучылар өлешен арттыру;
Үзешчән сәнгатенең клуб формированиеләрен һәм аларда катнашучылар санын арттыру;

I. Ярдэмче программаны гамәлгә ашыру өлкәсенә, шул исәптән ул хәл итүгә юнәлдерелгән проблемаларга гомуми характеристика

Кешеләрнең рухи тормышын оештыручи факторларның берсе буларак мәдәниятнен социаль роленең артуы жәмғият үсешенен хәзерге этабының үзенчәлеге булып тора. Шул ук вакытта мәдәният кешелекнен рухи тәжрибәсе буларак кына түгел, эх кешенен ижатка сәләтен формалаштыручи, кеше яшәшенең нигез салучы, цивилизацияле тормышның қыймәтләрен һәм формаларын саклап калу сәләтен формалаштыручи үзенчәлекле чынбарлык буларак та чыгыш ясый. Кешенен ижәди көчләрен, сәләтләрен һәм талантларын чагылдыру һәм үстерү өчен кирәклө шартлар булу жәмғияттың мәдәни үсешенен кирәклө критерие булып тора. Халыкның тормыш сыйфатының мәдәни өлешен яхширгуга юнәлдерелгән мәсьәләләрнең хәл итү жирле үзидарә органнарының мәдәният өлкәсендәге вәкаләтләрен гамәлгә ашыру һәм әлеге проблемаларны программ-максатчан метод нигезендә хәл итү зарурлығы белән билгеләнә. Муниципаль ярдэмче программа чараларын гамәлгә ашыру мәдәният учреждениеләренден матди-техник базасын ныгытуга юнәлдерелгән-бу хәзерге шартларда мәдәниятне Яңа Ибрај авыл жирлегенең социаль-икътисадый үсешенен ин меһим ресурсларының берсе буларак тануны билгели торган конкрет адымнар.

Ярдэмче программа чараларын гамәлгә ашыру мәдәни эшчәнлекнен барлык субъектлары катнашында Социаль әһәмияткә ия максатларга ирешергә мөмкинлек бирәчәк, бюджет ресурсларын нәтижәле тотуны тәэмин итәчәк һәм аларга ярдәм итәчәк:

1. Мәдәниятне, сәнгатьне үстерү, жирлекнен тарихи – мәдәни мирасын саклап калу һәм популярлаштыру өчен шартлар тудыру.

2. План нигезендә массакүләм һәм бәйрәм мәдәни-массакүләм чаралар уздыру.

ПРОГРАММАДА КАРАЛГАН ЯРДӘМЧЕ ЧАРАЛАР ИСЕМЛЕГЕ

1. Мәдәни-ял итү системасын модернизациялау.

Әлеге процесны кампиләштерү чаралары системасында:

- клуб, китапханә системасында хәзерге этапта халык белән эшләүнен өстенлекле юнәлешләрен билгеләү;

- инновацион рәвешләрне һәм ысуулларны үстерү;

- районның муниципаль берәмлекләре белән үзара хәзмәттәшлекне тәэмин итү;

- мәдәни-ял итү чараларын популярлаштыру.

Мәдәни-ял итү учреждениеләрендә мәгълүмати, фәнни-теоретик һәм методик тәэмин итү.

- «мәдәният» өлкәсендә программалар һәм методикалар комплексын эшләү;

- балаларда, яшүсмәрләрдә һәм яшьләрдә патриотик тәрбия формаларын, методларын һәм чараларын эшләү;

- жирлекнен социаль-икътисадый үсешендә кирәк мәдәният учреждениеләре өчен шартлар тудыру;

- халыкның ижади потенциалын үстерүгә ярдәм итү;

Ярдэмче Программа Паспорты

Аксубай муниципаль районның Яңа Ибрај авыл жирлегендә террорчылыкны һәм экстремистлыкны профилактикалау

Ярдэмче Программаның исеме	«Аксубай муниципаль районның Яңа Ибрај авыл жирлегендә террорчылыкны һәм экстремистлыкны профилактикалау » алга таба-Ярдэмче программа)
Ярдэмче программаны төп эшләүчеләр	Аксубай муниципаль районаны Яңа Ибрај авыл жирлеге башкарма комитеты
Ярдэмче Программаның Максаты	Аксубай муниципаль районның Яңа Ибрај авыл жирлеге территориясендә яшәүче гражданнарының тормышын һәм тынычлығын саклауны, экстремизмга һәм терроризмга каршы тору, Аксубай муниципаль районның Яңа Ибрај авыл жирлегендә аларның чагылышларын профилактикалау һәм кисәту нигезендә аларның законлы хокукларын һәм мәнфәгатьләрен арттыру
Ярдэмче Программаның Бурычлары	Милләтара һәм конфессияара татулыкны ныгыту, социаль, этник һәм конфессиональ нигездә конфликтларны профилактикалау һәм

	<p>булдырмау;</p> <p>Халыкның террорчылык һәм экстремистик идеология чагылышларына түзөмсөзлек атмосферасы тудыруға юнәлдерелгән жөмәгатьчелек фикерен формалаштыру</p>
Ярдәмче программаны гамәлгә ашыру сроклары һәм этаплары	2016-2026еллар
Ярдәмче программаны финанслау күләмнәре һәм чыганаклары:	<p>Ярдәмче программаны финанслауның гомуми күләме Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районының Яңа Ибрај авыл жирлеге бюджеты акчалары счеты 12,75 мен сүм тәшкил итә, шул исәптән</p> <p>2016 елга - 1 мен сүм</p> <p>2017 елга-1,1 мен сүм</p> <p>2018 елга-1,15 мен сүм</p> <p>2019 елда-1,2 мен сүм</p> <p>2020 елга-1,3 мен сүм</p> <p>2021 елга - 1 мен сүм</p> <p>2022 елга-1 мен сүм</p> <p>2023 елга-1 мен сүм</p> <p>2024 елга-1 мен сүм</p> <p>2025 ел-1 мен сүм</p> <p>2026 ел-1 мен сүм</p> <p>2027 ел-1 мен сүм</p> <p>Искәрмә: ярдәмче программаны финанслау күләмнәре фараз характерында була һәм, тиешле елга тиешле дәрәжәдәге бюджетларны формалаштыруны, шулай ук чарагарны уртак финанслауга район һәм республика бюджетыннан акчалар бүлеп бируге исәпкә алып, ел саен корректировкаланырга тиеш.</p>
Ярдәмче программаны гамәлгә ашыруның көтелә торған нәтижәләре	<p>Ярдәмче программа чарагарын гамәлгә ашыру террорчылык һәм экстремистлык күренешләренен барлық фактларына карата түзөмсөзлек формалаштыруны камилләштерә;</p> <p>Аксубай муниципаль районының Яңа Ибрај авыл жирлеге территориясендә толерантлық, башка мәдәниятләргә хәрмәт идеяләрен пропагандалау һәм тарату очен бердәм мәгълүмати пространство Булдыру;</p> <p>Яшьләр арасында милләтара татулык һәм толерантлык атмосферасының ныгуы.</p>

Ярдәмче программаның үтәлешен тикшереп торуны оештыру	Ярдәмче программаны гамәлгә ашыруны Аксубай муниципаль районының Яңа Ибрај авыл жирлеге Советы тикшереп тора.
--	--

II. Программаны хәл итүгө юнәлдерелгән проблемага Характеристика

Ярдәмче программаны эшләү һәм гамәлгә ашыру өчен нигезне Россия Федерациясе Конституциясе, шәхеснәң, җәмгыятынен һәм дәүләтнен иминлекен тәэммин иту өлкәсенәндәге федераль законнар, 2009 елның 5 октябрендәге Россия Федерациясендә террорчылыкка каршы тору концепциясе, 2027 елга кадәр чорга Россия Федерациясенен дәүләт милли сәясәте стратегиясе, шулай ук милләтара, динара мөнәсәбәтләрне гармонияләштерүгө юнәлдерелгән нигезләмәләрне үз эченә алган башка стратегияләр, концепцияләр, нигезләр тәшкил итә. Яшьләргә патриотик тәрбия биры.

Хәзерге вакытта Аксубай районының Яңа Ибрај авыл жирлегендә өч дини оешма теркәлгән, шул исәптән: мөселман оешмалары – 3; православие оешмалары – юк; теркәлмәгән дини оешмалар - 1.

Ижтимагый-сәяси, милләтара һәм конфессияара мөнәсәбәтләрнең торышы, тулаем алганда, тотрыклылык, яхши күнеллелек, төрле социаль төркемнәр, милләтләр һәм диннәр вәкилләренен конструктив хезмәттәшлеге белән характерлана. Соңғы елларда гамәлдәге мөселман мәчетләрендә дин тотучылар саны арты.

Шул ук вакытта Ярдәмче программаны эзерләү һәм аны алга таба гамәлгә ашыру зарурлығы Татарстан Республикасында Террорчылыкка һәм экстремизмга каршы көрәш өлкәсенәндәге хәзерге вәзгыятынен киеренке булып калуына бәйле.

Террорчылыкка һәм экстремизмга каршы көрәш практикасы хәзерге вакытта дәүләт хакимиите органнарының, жирле үзидарә органнарының, ижтимагый хәрәкәтләрнен һәм барлык гражданнарның тырышлыгын берләштерүнә таләп итә.

Чараларны үтәү Аксубай муниципаль районының Яңа Ибрај авыл жирлеге алдында торган аеруча кискен проблемаларны хәл итәргә мөмкинлек бирәчәк, террорчылыкка каршы тотрыклылык дәрәҗәсен күтәрүдә үңай тенденцияләр тудыру гомуми иминлекне нығытуга турыдан-туры йогынты ясаячак.

III. Ярдәмче программа чаралары

«2016-2027 елларга Аксубай муниципаль районының Яңа Ибрај авыл жирлегендә террорчылыкны һәм экстремистлыкны профилактикалау»

№ п/п	Чара исеме	Үтәү вакыты	Башкаручы (килешү буенча)
1	Өстәмә чараларны гамәлгә ашырырга: авыл яшьләренен мәшгульләген тәэммин иту, ял иту һәнәри белем алу мөмкинлекләрен кинәйтү; авыл яшьләренен ижтимагый хәрәкәтен үстерү буенча	2016-2027 .	Аксубай муниципаль районының Яңа Ибрај авыл жирлеге башкарма комитеты», Аксубай муниципаль районаны Башкарма комитетының мәдәният бүлеге " МКУ, яшьләр эшләре һәм спорт бүлеге.
2	Яшүсмерләр арасында экстремизмны профилактикалау өлкәсенәндә программалар һәм проектларның республика конкурсында катнашу һәм	2016-2027	Яшьләр эшләре һәм спорт бүлеге, "ӘМР мәдәният бүлеге" МКУ,

	аларны балалар һәм яшьләр оешмалары эшчәнлегендә гамәлгә ашыру.		»ЭМР "мәгариф бүлеге" МКУ
3	Жирлекнән дини берләшмәләрендә дин тотучыларга вәгазыләр һәм жомга намазлары вакытында дини түзәмлелекне формалаштыруга һәм саклауга юнәлдерелгән, шулай ук дин тотучыларда террорчылыкны һәм экстремизмны конфликтлы ситуацияләрне хәл итүнен кабул итәлмәслек ысууллары буларак бәяләүне булдыруга ярдәм итә торган системалы мөрәжәгать итү инициативасы белән чыгарга.	2016-2027	Жирлек башлығы
4	Басма һәм электрон массакүләм мәгълүмат чаралары материалларына, укыту-методик әдәбиятка һәм башка басмаларга аларда милләтара һәм тәбәкара розыш-талаш тудыру билгеләрен ачыклау очен экспертиза үткәруне оештырырга.	2016-2027	Россия Эчке эшләр министрлыгының Аксубай районы буенча бүлеге (килешү буенча)
5	Потенциаль куркыныч объектларны паспортлаштыру.	2016-2027	Россия Эчке эшләр министрлыгының Аксубай районы буенча бүлеге (килешү буенча), Яна Ибрај авыл жирлеге башкарма комитеты
6	Жәмгыяттә әхлакый сәламәтлекне нығыту, милләтара һәм конфессияара мөнәсәбәтләр, кешеләр күп була торган объектларның террорчылыктан саклануы, халыкның тормышын тәэммин итү объектлары проблемалары буенча «түгәрәк естәлләр» үткәрү.	2016-2027	«Мәгариф бүлеге «МКУ», Мәдәният бүлеге " МКУ, Аксубай муниципаль районы Башкарма комитеты ОДМС
7	Формаль булмаган берләшмәләрне ачыклау буенча рейдлар.	2016-2027	Россия Эчке эшләр министрлыгының Аксубай районы буенча бүлеге(килешү буенча),
8	Теркәлмәгән дини һәм милли берләшмәләрне ачыклау очен дини конфессияләр һәм милли диаспоралар вәкилләре белән әнгәмәләр үткәрү	2016-2027	Россия Федераль миграция хезмәтенен ТР буенча идарәсенен Аксубай районындагы бүлеге(килешү буенча),
9	Кешеләр күп була торган биналарда гадәттән тыш хәлләр килеп чыккан очракларда гамәлләр буенча уку дәресләре үткәруне оештыру	2016-2027	Аксубай муниципаль районы Яна Ибрај авыл жирлеге башкарма комитеты, Россия Эчке эшләр министрлыгының Аксубай районы буенча бүлеге(килешү буенча), «ТР

			буенча ФПСның 102 ПЧ (килешү буенча)
10	Барлык типтагы мәгариф учреждениеләрендә экстремизмның, бигрәк тә милләтара һәм динара дошманлыкны таратучы теләсә нинди формаларының ижтимагый куркынычлыгын анылату буенча сыйныф сәгатьләрен системалы уткәру	2016-2027	«Аксубай муниципаль районы Башкарма комитетының мәгариф бүлеге, Аксубай муниципаль районның дини конфессияләр вәкилләре (килешү буенча), Россия Эчке эшләр министрлыгының Аксубай районы буенча бүлеге (килешү буенча)
16	Ярдәмче программа чараларын мәғълүмати яктыртуны оештыру	ел дәвамында	«Сельская новь» газетасы редакциясе (килешү буенча). Яна Ибрај авыл жирлеге клубларында стендлар